

DOI No: <http://dx.doi.org/10.29228/Joh24956>

Makale Türü: Araştırma makalesi
Geliş Tarihi: 18.07.2019
Yayın Tarihi: 25.10.2019

ArticleType: Research article
Submitted: 18.07.2019
Publishing Date: 25.10.2019

Atıf Bilgisi / Reference Information

Yıldız, Ü. ve Sertoğlu, G. (2019). Rusça Konuşan Ebeveynlerin Kendilerinin ve Çocuklarının Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenme Nedenleri ile Türk Kültürüne İlişkin Görüşleri. *Journal of History School*, 42, 1101-1121.

RUSÇA KONUŞAN EBEVEYNLERİN KENDİLERİNİN VE ÇOCUKLARININ YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRENME NEDENLERİ İLE TÜRK KÜLTÜRÜNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ¹

Ümit YILDIZ² & Gülsüm SERTOĞLU³

Öz

Bu çalışmada, Türkiye’de geçici olarak yaşayan/yerleşik Rusça konuşan ebeveynlerin ve çocuklarının Türkçe öğrenme nedenlerinin, Türk kültürü bağlamında bilgi ve farkındalık düzeyine yönelik mevcut durumlarının ve Türk dilini öğrenmenin Türk kültürünü tanımayaya/öğrenmeye katkısına yönelik görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Son 30 yıldır, dünya coğrafyasındaki siyasi, ekonomik ve kültürel gelişmeler sonucunda; özellikle Sovyetler Birliği’nin dağılmasıyla birlikte söz konusu birlikten ayrılan ülkelerden ve Avrupa’dan ülkemize gelen yabancı ülke vatandaşlarının sayısında hızlı bir artış olduğu, yabancıların yoğun bir şekilde Antalya’ya yerleşmeye başladığı ve/veya yılın büyük bir kısmını adı geçen il sınırları içinde geçirdikleri görülmektedir. Bu bağlamda, Antalya il merkezinde ve il sınırlarında geçici olarak yaşayan/yerleşik Rusça konuşan yabancı aile sayısı her geçen gün artmaktadır. Bahse konu yabancıların ve çocuklarının Türkiye’ye ve Türk kültürüne uyum sağlama süreçleri göz önünde bulundurulduğunda, Rusça konuşan ebeveynlerin ve çocuklarının Türk kültürüne yönelik bilgi, farkındalık seviyelerinin belirlenmesine ilişkin bilimsel çalışmaların önemi artmaktadır. Araştırmanın çalışma grubunu, amaçlı örneklem bağlamında belirlenen, Antalya’da geçici olarak yaşayan/yerleşik, 26 ebeveyn ve aynı ailenin üyesi 26 çocuk oluşturmaktadır. Veriler, 14 soruluk yazılı görüşme formu yoluyla toplanmıştır. Çalışma sonucunda elde edilen verilere göre, ebeveynlerin genel olarak günlük ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla Türkçe öğrendiği görülmektedir. Ebeveynler, çocuklarının başlıca

¹Bu çalışma, 20-22 Nisan 2019 tarihleri arasında Antalya’da “2. Uluslararası Yönetim ve Sosyal Bilimler Kongresi”nde sunulan bildiriden genişletilerek üretilmiştir.

² Doç. Dr., Türkçe Eğitimi, umityildiztr@gmail.com, [ORCID: 0000-0003-0415-8051](https://orcid.org/0000-0003-0415-8051)

³ Lisansüstü Eğitimi Öğrencisi, Pamukkale Üniversitesi, gulsumsertoglu@gmail.com, [ORCID: 0000-0001-9911-9535](https://orcid.org/0000-0001-9911-9535)

Türkçe öğrenme nedeninin Türkiye’de eğitim almak olduğunu belirtmektedir. Diğer taraftan ebeveynler, kendilerinin Türk kültürüne yönelik çok az, çocuklarının ise orta düzeyde bilgi sahibi olduğunu düşünmektedir. Ebeveynler, kendileri ve çocuklarının, Türk dilini öğrenmelerinin Türk kültürünü tanımalarına/öğrenmelerine çok katkısı olduğunu belirtmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yabancı Dil Olarak Türkçe, Türk Kültürü, Antalya’da Yaşayan Yabancılar, Kültür.

Opinions of Russian Speaking Parents and Their Children on Reasons for Learning Turkish as a Foreign Language and the Turkish Culture

Abstract

In this study, Russian speaking foreign families’ and their children’s main reasons of learning Turkish as foreign language were investigated. In the study, the knowledge and awareness status of participants in terms of Turkish culture were also examined. Another dimensions that was investigated in the study was the participants’ self efficacy in terms of contribution of learning Turkish to learn Turkish culture. For the last 30 years, as a result of political, economic and cultural changes in the world geography; especially with the dissolution of the Soviet Union, there is a rapid increase in the number of foreign nationals coming from the countries that left this union and from Europe, foreigners started to settle intensively in Antalya and / or spent most of the year within the mentioned provincial borders. In the study, the study group consisted of 26 parents and 26 children from the same family. The data were collected from participants through a 14-question interview form. According to the results obtained from the study, parents generally learn Turkish to meet their daily needs. Parents indicate that the main reason of children's learning Turkish is to attend an educational program in Turkey. Besides, parents think that they have little, their children have moderate knowledge of Turkish culture. Parents also state that learning Turkish language contributed a lot to themselves and their children in recognition of Turkish culture.

Keywords: Turkish as a Foreign Language, Turkish Culture, Foreigners Living in Antalya, Culture.

GİRİŞ

Kitle iletişim araçlarının ve ulaşım ağlarının tüm dünyada hızla gelişmeye başlamasıyla birlikte insanlar arasındaki sınırlar kalkmıştır. Bu bağlamda, insanların birbirleriyle anlaşabilmek, yeni yerleşecekleri bölgelere ve kültürlere uyum sağlayabilmek gibi sebeplerle bir ya da birden fazla yeni dili öğrenme ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Benzer şekilde Yayla (2018); ulaşım, haberleşme, ticaret gibi alanlarda meydana gelen gelişmeler ile birlikte yabancı dillerin öneminin

Rusça Konuşan Ebeveynlerin Kendilerinin ve Çocuklarının Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenme Nedenleri ile Türk Kültürüne İlişkin Görüşleri

arttığını ifade etmektedir. Diğer taraftan, bir yabancı dil bilmenin yanında ikinci ve üçüncü bir yabancı dil öğrenmenin zorunlu hale geldiğini belirtmektedir.

Son zamanlarda, ikinci bir dili öğrenmeye olan ihtiyaç ile birlikte ana dili olarak Türkçe öğretiminin yanında yabancı dil ve ikinci dil olarak Türkçe öğretimi giderek önem kazanan ve ilgi gören bir alan olarak karşımıza çıkmaktadır. Dünya üzerinde kullanım alanı en geniş dillerden biri olan Türkçenin yabancı ve ikinci dil olarak öğrenimine talebin son 30 yıldır büyük artış gösterdiği görülmektedir.

Ülkemizde, yabancılara Türkçe öğretimi alanında yapılan çalışmaların sayısı artmakta ve üniversite bünyelerinde Türkçe Öğretim Merkezleri (TÖMER) kurulmaktadır (Akın, 2016).

Türkçe Öğretim Merkezlerinin (TÖMER) ilk kez Ankara Üniversitesi bünyesinde kurulmasıyla yabancılara Türkçe öğretimi kurumsallaşmaya başlamıştır. Önce Ankara’da kurulan TÖMER’i sırasıyla Gaziantep ve İzmir’de kurulan TÖMER’ler takip etmiştir (Mete, 2012).

“Dil, insanlar arasında anlaşmayı sağlayan tabii bir vasıta, kendisine mahsus kanunları olan ve ancak bu kanunlar çerçevesinde gelişen canlı bir varlık, temeli bilinmeyen zamanlarda atılmış gizli antlaşmalar sistemi, seslerden örülmüş içtimaî bir müessesedir.” (Ergin, 2009).

Ergin’in (2009) tanımından da anlaşılacağı üzere, insanlar arasında anlaşmayı sağlayan ve canlı bir varlık olarak karşımıza çıkan dil, insan hayatı için son derece önemli bir unsurdur.

Çok boyutlu olan ve birçok anlamı içerisinde barındıran “kültür” kavramının tanımlanması ise oldukça zordur. Güvenç’e (1979) göre kültür, temel olarak dört boyutta sınıflandırılabilir: soyut bir kavramdır:

1. “Kültür, bir toplumun ya da bütün toplumların birikimli uygarlığıdır.
2. Kültür, belli bir toplumun kendisidir.
3. Kültür, bir dizi sosyal süreçlerin bileşkesidir.
4. Kültür, bir insan ve toplum teorisidir.”

Kültür ve toplum arasındaki ilişki göz önünde bulundurulduğunda, toplumların kültürlerini taşıyacak unsurun dil olduğunu söylemek mümkündür. Bu bağlamda, dil ve kültür arasında doğrudan bir bağ olduğundan söz edilebilir. Okur ve Keskin’e (2013) göre, insanlar arasındaki iletişimi sağlayan bir araç olan dil ile kültür birbirinden ayrı düşünülemez.

“Demircan (1990), dil-kültür ilişkisi hakkında aşağıdaki saptamaları yapmıştır:

1. Yabancı dil öğrenen kişi iletişim açısından gerekli olan kültürel verileri öğrenmeli, iletişim becerilerini edinmelidir.
2. İletişimin kültürel öğelerini edinmek kendi kültürünü bırakmak anlamına gelmez. Böyle bir dönüşüm ancak devlet politikası ile kolaylaştırılabilir.
3. Türklerin yabancı dil öğrenme ihtiyacı kültürel değildir, teknik bilgi aktarımını amaçlar.” (Akt. Er, 2006).

Topluma özgü inanç ve değerleri içinde barındıran kültürün öğrenciler tarafından öğrenilmesi gerekmektedir. Bu bağlamda dilin, kültür öğrenimi süreçlerindeki önemi ortaya çıkmaktadır. Dilin kültür aktarımındaki işlevi, öğrencinin içinde bulunduğu kültüre uyum sağlamasını ve onu öğrenmesini kolaylaştırmaktır (Güneş, 2016).

Aykaç’a (2015) göre, “Yabancı bir kültür ile ilişki kurmak o kültürün dilini öğrenmeyi gerektirir.” Yıldız (2015), dil öğretimine kültür boyutunun eklenmesinin öneminin anlaşılmasıyla kültür öğretimi ile ilgili öğelerin yabancılarla Türkçe öğretimi alanında daha yoğun bir şekilde kullanılmaya başlandığını belirtmektedir.

Yabancılarla Türkçe öğretimi ve ana dili olarak Türkçe öğretiminde karşılaşılan en büyük zorluklardan biri, Türkçenin yabancılarla öğretiminde dil öğrenen kişilerin Türk kültürüne uzak olmasıdır (Barın, 2008). Dilin, kültürün aktarıcısı olduğu gerçeği göz önünde bulundurulduğunda, yabancılarla Türkçe öğretiminin bir amacı da Türk kültürünün öğretilmesidir. Benzer şekilde, Korkmaz (2014) yabancı dil öğretiminin o dili sadece şekil, alfabe, ses ve cümle düzeyinde öğretmek olmadığını ifade etmektedir. Ayrıca, yabancı dil öğretim süreçlerinin hedef dile ait kültürel öğelerin öğretilmesini de barındırması gerektiğini belirtmektedir.

Son yıllarda yaşanan yoğun göçlerle birlikte, Türkiye’nin diğer bazı bölgelerinde olduğu gibi Antalya il sınırlarında geçici olarak yaşayan/yerleşik yabancı ebeveynlerin ve çocuklarının sayısının hızla arttığı görülmektedir. Söz konusu ebeveynlerin ve çocuklarının, Türkiye’de günlük hayata dâhil olduğu ve Türk kültürüyle iç içe yaşamaya başladığı da düşünüldüğünde; Türkçe öğrenme nedenlerinin, Türk kültürü bağlamında bilgi, farkındalık düzeylerine yönelik mevcut durumlarının ve Türk dilini öğrenmelerinin Türk kültürünü tanımalarına/öğrenmelerine katkısının belirlenmesine yönelik bilimsel çalışmaların gerekliliği daha da önem kazanmaktadır.

Rusça Konuşan Ebeveynlerin Kendilerinin ve Çocuklarının Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenme Nedenleri ile Türk Kültürüne İlişkin Görüşleri

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada, Antalya’da geçici olarak yaşayan/yerleşik Rusça konuşan ebeveynlerin ve çocuklarının Türkçe öğrenme nedenlerine, Türk kültürü bağlamında bilgi ve farkındalık düzeylerine ve Türk dilini öğrenmelerinin Türk kültürünü tanımalarına/öğrenmelerine katkısına yönelik mevcut durumlarının belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Alt Problemler

1. Antalya’da geçici olarak yaşayan/yerleşik Rusça konuşan ebeveynlerin, kendileri ve çocuklarının Türkçe öğrenme nedenlerine yönelik görüşleri nelerdir?
 - Ebeveynlerin Türkçe öğrenme nedenleri nelerdir?
 - Ebeveynlerin, çocuklarının Türkçe öğrenme nedenlerine yönelik görüşleri nelerdir?
2. Antalya’da geçici olarak yaşayan/yerleşik Rusça konuşan ebeveynlerin, kendileri ve çocuklarının Türk kültürü bağlamında bilgi ve farkındalık düzeylerine yönelik görüşleri nelerdir?
 - Ebeveynlerin, Türkiye, Türk yaşam tarzı ve Türk kültürü hakkında bilgi düzeyine yönelik görüşleri nelerdir?
 - Ebeveynlerin, çocuklarının Türkiye, Türk yaşam tarzı ve Türk kültürü hakkında bilgi düzeyine yönelik görüşleri nelerdir?
 - Ebeveynlerin, Türkiye, Türk yaşam tarzı ve Türk kültürü hakkında sahip oldukları bilgileri öğrendikleri kaynaklara yönelik görüşleri nelerdir?
 - Ebeveynlerin, çocuklarının Türkiye, Türk yaşam tarzı ve Türk kültürü hakkında sahip oldukları bilgileri öğrendikleri kaynaklara yönelik görüşleri nelerdir?
3. Antalya’da geçici olarak yaşayan/yerleşik Rusça konuşan ebeveynlerin kendileri ve çocuklarının Türk dilini öğrenmelerinin Türk kültürünü tanımalarına/öğrenmelerine katkısına yönelik görüşleri nelerdir?

Çalışmanın Önemi

İlgili literatür tarandığında, yabancı dil olarak Türkçe öğretimi bağlamında, Türkiye’de geçici olarak yaşayan/yerleşik yabancıların Türkçe öğrenme nedenlerinin ve Türk kültürü bağlamında bilgi, farkındalık durumlarının belirlenmesine yönelik çalışmaların nicelik açısından sınırlı olduğu görülmektedir.

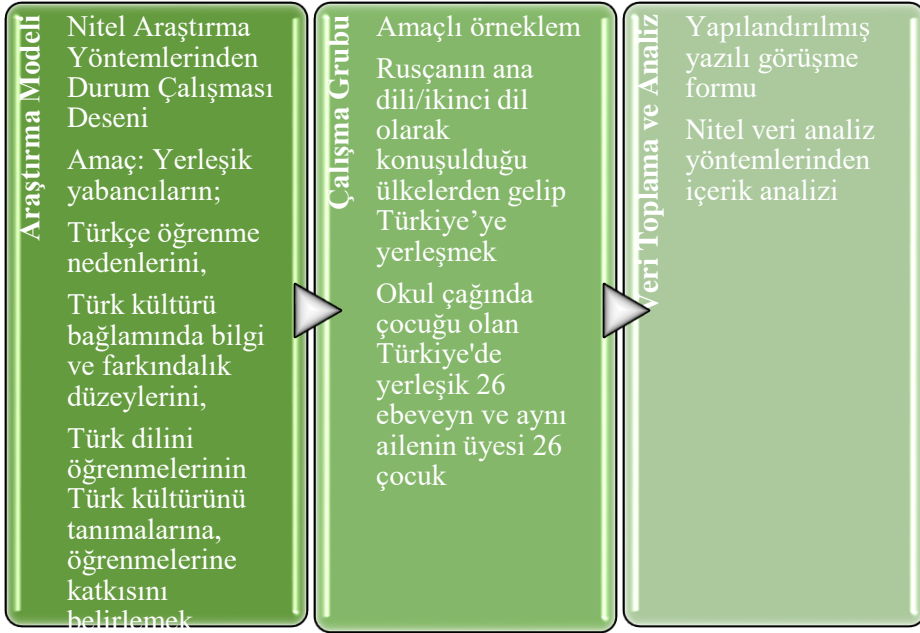
Çalışmanın Sınırlılıkları

Çalışmada, yapılandırılmış yazılı görüşme formu dışında herhangi bir veri toplama aracından yararlanılmamıştır. Derinlemesine veri toplamak amacıyla, araştırma süreçlerine anket, gözlem, doküman analizi gibi veri toplama teknikleri eklenebilir. Araştırmanın çalışma grubunu, Türkiye genelinde sadece bir ilde geçici olarak yaşayan/yerleşik 26 ebeveyn ve aynı ailenin üyesi 26 çocuk oluşturmaktadır. Bu bağlamda, araştırma sonuçlarının benzer durumlara genellenebilme imkânı sınırlıdır.

YÖNTEM

Araştırmanın modeli, çalışma grubu, veri toplama aracı ve sürecine yönelik bilgilere bu bölümde yer verilmiştir. Çalışmanın araştırma sürecine ilişkin bilgiler Şekil 1’de özetlenmiştir.

Şekil 1. Araştırma Süreci



Araştırma Modeli

Antalya’da geçici olarak yaşayan/yerleşik Rusça konuşan ebeveynlerin ve çocuklarının Türkçe öğrenme nedenlerine, Türk kültürü bağlamında bilgi ve farkındalık düzeylerine ve Türk dilini öğrenmelerinin Türk kültürünü tanımlarına/öğrenmelerine katkısına yönelik mevcut durumlarının belirlenmesinin amaçlandığı bu çalışma, durum çalışması deseninde nitel bir araştırmadır. Durum çalışmaları genel anlamda, seçilen durumun bir olay ya da sorun ile ilişkisini açıklamayı amaçlamaktadır. Diğer taraftan, söz konusu durumun derinlemesine analiz edilmesine imkân sağlamaktadır (Creswell, 2017).

Çalışma Grubu

Bu nitel araştırmanın çalışma grubu, amaçlı örneklem bağlamında belirlenen, okul çağında çocuğu olan 26 yabancı ebeveyn ve aynı ailenin üyesi 26 çocuktan oluşmaktadır. Aynı zamanda yargısal örneklem olarak da ifade edilen amaçlı örneklem tekniğinde, evrenin geneline temsil edeceği düşünülen bir çalışma grubu seçmek amaçlanır (Özen ve Gül, 2007). Araştırmada, Rusçanın ana dili/ikinci dil olarak konuşulduğu ülkelerden gelip Türkiye’ye yerleşen kişileri temsil edebileceği varsayılan, Antalya’da geçici olarak yaşayan/yerleşik yabancı aileler ile çalışılmıştır. Çalışmada veriler, okul çağında çocuğu olan 26 ebeveyninden toplanmıştır. Söz konusu ebeveynlerin çocuklarına ait bilgiler ebeveynlerin görüşleri üzerinden elde edilmiştir. Veri toplama sürecinde ebeveynler çocuklarıyla birlikte yer almıştır. Görüşme formunda çocuklara yönelik soruların cevaplanması sürecinde ebeveynler gerekli gördükleri durumlarda çocuklardan doğrudan dönüt almıştır. Bu bağlamda, demografik özelliklere ilişkin bilgilerin ve araştırma sorularına yönelik diğer boyutlara ait bulguların sunulduğu tablolarda/bölümlerde, araştırmaya veri toplama süreçlerinde cevaplarıyla doğrudan katkı sağladıkları göz önüne alınarak, ebeveynlerle birlikte çocuklar da çalışmanın katılımcıları arasında değerlendirilmiştir.

Araştırmada, veri toplama sürecinin başında katılımcılara dağıtılan görüşme formunda, katılımcıların soruları içtenlikle cevaplamaları için çalışmanın gönüllülük esasına dayandığı ve forma isimlerini yazmamaları gerektiği belirtilmiştir. Çalışmada, ebeveynler “E” çocuklar ise “Ç” olarak ifade edilmiştir. Diğer taraftan, ebeveynlere ve çocuklara yönelik bulgular E1’den E26’ya ve Ç1’den Ç26’ya kadar kodlanmıştır.

Tablo 1’de katılımcıların demografik özelliklerine yönelik bilgilere yer verilmiştir.

Tablo 1. Katılımcıların Demografik Özelliklerine Yönelik Bilgiler

	Ebeveynin Cinsiyeti	Çocuğun Cinsiyeti	Ebeveynin Yaşı	Çocuğun Yaşı	Uyrukları	Türkiye’de İkamet Süreleri
K1	Kadın	Kadın	38	7	Rus	5-6 yıl
K2	Kadın	Kadın	33	6,5	Rus	5-6 yıl
K3	Kadın	Erkek	30	7	Rus	3-4 yıl
K4	Kadın	Kadın	39	7,5	Rus	3-4 yıl
K5	Kadın	Kadın	40	8	Rus	5-6 yıl
K6	Kadın	Erkek	41	7	Beyaz Rus	1-2 yıl
K7	Kadın	Kadın	34	7	Beyaz Rus	1-2 yıl
K8	Kadın	Kadın	35	8	Beyaz Rus	1-2 yıl
K9	Kadın	Kadın	32	8	Beyaz Rus	1-2 yıl
K10	Kadın	Kadın	42	7	Beyaz Rus	3-4 yıl
K11	Kadın	Kadın	37	8	Ukraynalı	1-2 yıl
K12	Kadın	Erkek	41	7	Ukraynalı	3-4 yıl
K13	Kadın	Erkek	36	7	Ukraynalı	3-4 yıl
K14	Kadın	Kadın	30	7	Ukraynalı	1-2 yıl
K15	Kadın	Kadın	37	6,5	Rus	1-2 yıl
K16	Kadın	Kadın	38	7	Rus	5-6 yıl
K17	Kadın	Kadın	35	7	Ukraynalı	1-2 yıl
K18	Kadın	Kadın	39	6	Rus	3-4 yıl
K19	Kadın	Erkek	31	5	Ukraynalı	3-4 yıl
K20	Kadın	Kadın	46	8	Rus	7-8 yıl
K21	Kadın	Kadın	35	5	Ukraynalı	11 ve üzeri
K22	Erkek	Erkek	30	10	Rus	3-4 yıl
K23	Kadın	Kadın	57	6	Rus	1-2 yıl
K24	Kadın	Kadın	45	5	Rus	3-4 yıl
K25	Kadın	Kadın	30	5	Rus	3-4 yıl
K26	Kadın	Kadın	38	7	Beyaz Rus	1-2 yıl

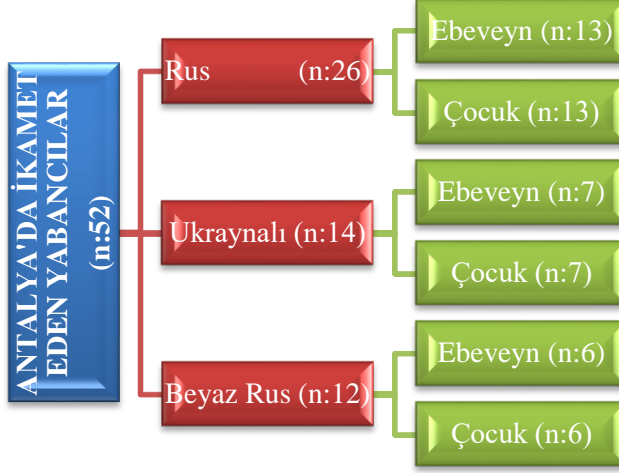
Araştırmaya dâhil edilen çalışma grubunun demografik özelliklerine bakıldığında, ebeveynlerden 25’inin kadın, sadece 1’inin erkek olduğu görülmektedir. Diğer taraftan, ebeveynlerin çocuklarının 20’si kadın 6’sı erkektir. Ebeveynlerin yaş aralıkları 30-46, çocuklarının ise 5-10 arasında değişmektedir. Çalışmaya katılan ebeveynler 13 Rus, 7 Ukraynalı, 6 Beyaz

Rusça Konuşan Ebeveynlerin Kendilerinin ve Çocuklarının Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenme Nedenleri ile Türk Kültürüne İlişkin Görüşleri

Rus'tan oluşmaktadır. Katılımcıların Türkiye'de ikamet süreleri genellikle 1-2 ve 3-4 yıl arasında değişmektedir.

Şekil 2'de çalışma grubunu oluşturan katılımcı ve katılımcı sayılarına yer verilmiştir.

Şekil 2. Çalışma Grubunu Oluşturan Katılımcılar



Veri Toplama Aracı ve Süreci

Bu nitel araştırmada veriler; ilk bölümünde 8, ikinci bölümünde ise 6 soru olmak üzere toplam 14 sorudan oluşan yapılandırılmış yazılı görüşme formu aracılığıyla toplanmıştır. Whetzel, Baranowski, Petro, Curtin ve Fisher (2003), yazılı yapılandırılmış görüşmenin, katılımcılardan ayrıntılı bilgi toplamayı amaçlayan esnek ve ekonomik bir seçenek olduğunu ifade etmektedir.

Çalışmada kullanılan yapılandırılmış yazılı görüşme formunu oluştururken ilgili alan yazın taranarak madde havuzu oluşturulmuş, madde havuzundan çekilen maddelerin uygunluğunun değerlendirilmesi için Türkiye'de bir devlet üniversitesinde Eğitim Fakültesinde görev yapmakta olan iki uzmanın görüşüne başvurulmuştur. Uzman görüşleri dikkate alınarak yapılan düzenlemeler/değişiklikler doğrultusunda forma son şekli verilmiştir.

Araştırmada; yazılı görüşme formunun 8 sorudan oluşan ilk bölümünde, ebeveynlerin ve çocukların demografik bilgileri sorgulanmıştır. 6 sorudan oluşan ikinci bölümde ise çalışma grubunun Türkçe ve Türk kültürüne yönelik görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Patton'a (1987) göre, görüşme tekniği

bireyin iç dünyasına girerek onun bakış açısını anlamayı amaçlamaktadır (Akt. Karasar, 2018). Yapılandırılmış yazılı görüşme formu aracılığı ile toplanan veriler, araştırmacılar tarafından, nitel veri analiz yöntemlerinden içerik analizi tekniği ile incelenip yorumlanmıştır.

Çalışmada, Antalya il sınırlarında geçici olarak yaşayan/yerleşik Rusça konuşan 26 ebeveyn ile görüşmeler yapılmıştır. Aynı ailenin üyesi 26 çocuk ile ilgili bilgiler, ebeveynlerin görüşleri üzerinden toplanmıştır. Ebeveynler, çocuklarla ilgili soruların cevaplanması sürecinde, gerekli gördükleri durumlarda çocuklardan doğrudan dönüt almışlardır. Görüşme formlarının uygulanması sırasında, katılımcılardan bazıları Rusça form tercihlerini ifade etmişlerdir. Araştırmacılarından biri ileri düzeyde Rusça bilmektedir. Formlar, araştırmacı tarafından Türkçeden Rusçaya çevrilmiştir. Çevirilerin doğruluğu, Türkiye’de bir devlet üniversitesinde Rus Dili ve Edebiyatı bölümünde görev yapmakta olan bir Rus dili uzmanına kontrol ettirilerek gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Kendi istekleri ve tercihleri doğrultusunda, katılımcılardan bir kısmı Türkçe, bir kısmı Rusça formlardaki sorulara cevap vermiştir. Rusça form tercihinde bulunan katılımcılara ait veriler, araştırmacı tarafından Rusçadan Türkçeye çevrilmiştir. Rusça-Türkçe çevirilerin doğruluğu bir Rus dili uzmanına kontrol ettirilerek veriler içerik analizine hazır hale getirilmiştir. Görüşmeler; ebeveynler, çocukları ve Rusça bilen araştırmacının katılımıyla uygun bir ortamda yapılmıştır.

BULGULAR

Araştırmacılar tarafından geliştirilen yazılı görüşme formu aracılığıyla elde edilen veriler içerik analizine tabi tutulmuş ve ulaşılan bulgular, çalışmanın araştırma soruları doğrultusunda tablolaştırılarak sunulmuştur. Çalışmaya ait bulgular, araştırma kapsamında belirlenen alt problemlere yönelik 3 alt başlıkta sunulmuştur. Bulgular kısmında belirlenen alt başlıklar; Antalya’da geçici olarak yaşayan/yerleşik Rusça konuşan ebeveynlerin ve çocuklarının Türkçe öğrenme nedenlerine, Türk kültürü bağlamında bilgi ve farkındalık düzeylerine ve Türk dilini öğrenmelerinin Türk kültürünü tanımalarına/öğrenmelerine katkısına yönelik bulgular şeklindedir. Ayrıca, bulguların sunumu sırasında ebeveynlerin görüşme formunda yer alan “Ekleme istediğiniz bir şey varsa lütfen belirtiniz...” bölümüne yönelik dönütlerinden görüşlere yer verilmiştir.

Tablo 2’de ebeveynlerin ve çocuklarının Türkçe öğrenme nedenlerine yönelik bulgulara yer verilmiştir.

Antalya’da Geçici Olarak Yaşayan/Yerleşik Rusça Konuşan Ebeveynlerin ve Çocuklarının Türkçe Öğrenme Nedenlerine Yönelik Bulgular

Tablo 2. Katılımcıların Türkçe Öğrenme Nedenlerine Yönelik Bulgular

		f
Ebeveynlerin Türkçe Öğrenme Nedenleri	Hobi olarak	5
	Türkiye’deki güncel olayları takip etmek için	6
	Türk komşularıyla iletişim kurmak için	9
	Türk arkadaşlarıyla iletişim kurmak için	8
	Türk kültürünü daha yakından tanımak ve öğrenmek için	10
	Türkiye’de eğitim almak için	3
	Günlük hayattaki ihtiyaçları karşılamak için	2
	Türkiye’de iş bulabilmek için	5
		f
Ebeveynlerin, Çocuklarının Türkçe Öğrenme Nedenlerine Yönelik Görüşleri	Hobi olarak	2
	Çevresiyle iletişim kurabilmesi için	9
	Türk arkadaşlarıyla iletişim kurabilmesi için	9
	Türkiye’de eğitim alması için	2
	Türk kültürünü daha yakından tanınması ve öğrenmesi için	6
	İleride Türkiye’de iş bulabilmesi için	4
	Günlük hayattaki ihtiyaçlarını karşılayabilmesi için	9

Tablo 2’deki veriler dikkate alındığında, ebeveynlerin tamamına yakınının Türkçe öğrenme nedeninin günlük hayattaki ihtiyaçları karşılamak (f:20) olduğu görülmektedir. Ebeveynlerin günlük hayattaki ihtiyaçları karşılamak dışında Türk kültürünü daha yakından tanımak ve öğrenmek (f:10), Türk komşularıyla iletişim kurmak (f:9), Türk arkadaşlarıyla iletişim kurmak (f:8) gibi nedenlerle de Türkçe öğrenmek istedikleri anlaşılmaktadır. Ebeveynlerin Türkçe öğrenme nedenlerine, eşiyile ve eşinin ailesiyile iletişim kurmayı da eklediği görülmektedir (E19, E25, E26).

Diğer taraftan, ebeveynlerin tamamına yakını, çocuklarının başlıca Türkçe öğrenme nedeninin Türkiye’de eğitim almak (f:24) olduğunu ifade etmektedir.

Ebeveynlerden biri çocuğunun Türkçe öğrenmesini isteme nedenini, “Türkiye’de devamlı yaşamaya karar verdiğim için çocuğumun Türkçe öğrenmesini istiyorum.” (E19) şeklinde belirtmektedir.

Katılımcılardan Türkçe öğrenme nedenlerine yönelik belirlenen kategorileri sıralamaları istendiğinde genellikle; günlük hayattaki ihtiyaçları karşılamak için (1), Türk arkadaşlarıyla iletişim kurmak için (2), Türk komşularıyla iletişim kurmak için (3), Türk kültürünü daha yakından tanımak ve öğrenmek için (4), hobi olarak (5), Türkiye’de iş bulabilmek için (6), Türkiye’de güncel olayları takip edebilmek için (7), Türkiye’de eğitim almak için (8) şeklinde bir sıralamayı takip ettikleri görülmektedir.

Antalya’da Geçici Olarak Yaşayan/Yerleşik Rusça Konuşan Ebeveynlerin ve Çocuklarının Türk Kültürü Bağlamında Bilgi ve Farkındalık Düzeylerine Yönelik Bulgular

Tablo 3’te katılımcıların Türk kanallarını izleme durumlarına yönelik bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 3. Katılımcıların Türk Kanallarını İzleme Durumlarına Yönelik Bulgular

	f	
Ebeveynlerin Türk Kanallarını İzleme Durumu	Evet	26
	Hayır	0
Ebeveynlerin, Çocuklarının Türk Kanallarını İzleme Durumuna Yönelik Görüşleri	Evet	24
	Hayır	2

Tablo 3’teki veriler dikkate alındığında, ebeveynlerin tamamının Türk kanallarını izledikleri (f:26) görülmektedir. Ebeveynlerin, çocuklarının Türk kanallarını izleme durumuna yönelik görüşleri incelendiğinde, çocukların tamamına yakınının Türk kanallarını izledikleri (f:24) görülmektedir.

Tablo 4’te, katılımcıların Türk kanallarında izlemeyi tercih ettiği programlara yönelik bulgulara yer verilmiştir.

Rusça Konuşan Ebeveynlerin Kendilerinin ve Çocuklarının Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenme Nedenleri ile Türk Kültürüne İlişkin Görüşleri

Tablo 4. Katılımcıların Türk Kanallarında İzlemeyi Tercih Ettiği Programlara Yönelik Bulgular

		f
Ebeveynlerin Türk Kanallarında İzlemeyi Tercih Ettiği Programlar	Türk dizileri	7
	Türk filmleri	22
	Haber programları	9
	Tartışma programları	3
	Çocuk kanalları	3
	Eğlence kanalları	6
		f
Ebeveynlerin, Çocuklarının Türk Kanallarında İzlemeyi Tercih Ettiği Programlara Yönelik Görüşleri	Türk dizileri	2
	Türk filmleri	3
	Haber programları	0
	Tartışma programları	0
	Çocuk kanalları	22
	Eğlence kanalları	12

Tablo 4'teki verilere göre, ebeveynler çoğunlukla Türk kanallarında “Türk filmleri”ni (f:22) izlediklerini ifade etmektedir. Diğer yandan, ebeveynlerin Türk filmleri dışında “haber programları”ni (f:9), “Türk dizileri”ni (f:7), “eğlence kanalları”ni (f:6), “tartışma programları”ni (f:3) ve “çocuk kanalları”ni (f:3) izledikleri görülmektedir.

Ebeveynler, çocuklarının Türk kanallarında çoğunlukla “çocuk kanalları”ni (f:22) ve “eğlence kanalları”ni (f:12) izlediklerini belirtmektedir. Ayrıca ebeveynler çocuklarının, “Türk filmleri”ni (f:3) ve “Türk dizileri”ni (f:2) izlediklerini ifade etmektedir.

Tablo 5'te ebeveynlerin ve çocuklarının Türkiye, Türk yaşam tarzı ve kültürü bağlamında bilgi düzeyine yönelik bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 5. Katılımcıların Türkiye, Türk Yaşam Tarzı, Türk Kültürüne Dair Bilgi ve Farkındalık Durumlarına Yönelik Bulgular

		f
Ebeveynlerin Türkiye, Türk yaşam tarzı ve Türk kültürüne dair bilgi düzeyine yönelik görüşleri	Hiç bilgi sahibi değilim	0
	Çok az bilgi sahibiyim	12
	Orta düzeyde bilgi sahibiyim	11
	Çok bilgi sahibiyim	3
		f
Ebeveynlerin, çocuklarının Türkiye, Türk yaşam tarzı ve Türk kültürüne dair bilgi düzeyine yönelik görüşleri	Hiç bilgi sahibi değil	2
	Çok az bilgi sahibi	8
	Orta düzeyde bilgi sahibi	14
	Çok bilgi sahibi	2

Tablo 5'teki veriler dikkate alındığında, ebeveynlerin Türkiye, Türk yaşam tarzı ve kültürüne yönelik “çok az” (f:12) ve “orta düzeyde” (f:11) bilgi sahibi olduğu görülmektedir.

Ebeveynlerin, çocuklarının Türkiye, Türk yaşam tarzı ve kültürüne dair bilgi ve farkındalık durumlarına yönelik görüşleri incelendiğinde, ebeveynlerin çocuklarının bilgi ve farkındalık durumlarını, “orta düzeyde” (f:14) ve “çok az” (f:8) bilgi sahibi olarak değerlendirdikleri görülmektedir.

Tablo 6'da, ebeveynlerin ve çocuklarının Türkiye, Türk yaşam tarzı ve Türk kültürüne yönelik bilgileri öğrendikleri kaynaklara ilişkin bulgulara yer verilmiştir.

Rusça Konuşan Ebeveynlerin Kendilerinin ve Çocuklarının Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenme Nedenleri ile Türk Kültürüne İlişkin Görüşleri

Tablo 6. Katılımcıların Türkiye, Türk Yaşam Tarzı ve Türk Kültürüne Yönelik Bilgileri Öğrendikleri Kaynaklara İlişkin Bulgular

			f
Ebeveynlerin Türk kültürüne yönelik bilgileri öğrendikleri kaynaklar		Televizyondan	15
		Komşulardan	12
		Türk arkadaşlardan	20
		İnternette	19
		Kursta/okulda	9
		Edebi eserlerden	5
		Ders kitaplarından	5
			f
Ebeveynlerin, Çocuklarının Türk kültürüne yönelik öğrendikleri görüşleri		Televizyondan	11
		Komşulardan	4
		Türk arkadaşlarından	16
		İnternette	9
		Kursta/okulda	20
		Edebi eserlerden	6
		Ders kitaplarından	17

Tablo 6'daki veriler dikkate alındığında, ebeveynlerin Türk kültürüne yönelik bildiklerini sırasıyla "Türk arkadaşlarından" (f:20), "internetten" (f:19), "televizyondan" (f:15), "komşularından" (f:12), "kursta/okulda" (f:9), "edebi eserlerden" (f:5) ve "ders kitapları"ndan (f:5) öğrendikleri görülmektedir.

Ebeveynler, çocuklarının ise Türk kültürüne yönelik bildiklerini sırasıyla "kursta/okulda" (f:20), "ders kitaplarından" (f:17), "Türk arkadaşlarından" (f:16), "televizyondan" (f:11), "internetten" (f:9), "edebi eserlerden" (f:6) ve "komşulardan" (f:4) öğrendiklerini ifade etmektedir.

Antalya'da Geçici Olarak Yaşayan/Yerleşik Rusça Konuşan Ebeveynlerin ve Çocuklarının Türk Dilini Öğrenmelerinin Türk Kültürünü Tanımalarına / Öğrenmelerine Katkısına Yönelik Bulgular

Tablo 7'de, katılımcıların Türk dilini öğrenmelerinin Türk kültürünü tanımalarına/öğrenmelerine katkısına yönelik bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 7. Katılımcıların Türk Dilini Öğrenmelerinin Türk Kültürünü Tanımalarına/Öğrenmelerine Katkısına Yönelik Bulgular

		f
Ebeveynlerin, Türk dilini öğrenmenin Türk kültürünü tanımaya/öğrenmeye katkısına yönelik görüşleri	Hiç katkısı olmadı	0
	Çok az katkısı oldu	4
	Orta düzeyde katkısı oldu	10
	Çok katkısı oldu	12
		f
Ebeveynlerin, çocuklarının Türk dilini öğrenmesinin Türk kültürünü tanımasına/öğrenmesine katkısına yönelik görüşleri	Hiç katkısı olmadı	1
	Çok az katkısı oldu	2
	Orta düzeyde katkısı oldu	4
	Çok katkısı oldu	19

Tablo 7’deki veriler dikkate alındığında, ebeveynler Türk dilini öğrenmelerinin Türk kültürünü tanımalarına/öğrenmelerine çok katkısı olduğunu (f:12) belirtmektedir. Diğer taraftan, ebeveynler arasında Türk dilini öğrenmenin Türk kültürünü tanımaya/öğrenmeye hiç katkısı olmadığını ifade eden katılımcı olmadığı görülmektedir.

Ebeveynlerin tamamına yakını, çocuklarının Türk dilini öğrenmelerinin Türk kültürünü tanımalarına/öğrenmelerine çok katkısı olduğunu (f:19) ifade etmektedir.

Bu bölümde, katılımcıların Türkçe ve Türk kültürüne yönelik görüşlerinden ifadelere yer verilmiştir.

Katılımcıların Türkçe ve Türk Kültürüne Yönelik Ekleme İstedikleri:

1. *Türk dilini öğrenmem Türk gelenek göreneklerini, bayramlarını, komşuluk ilişkilerini öğrenmeye katkı sağladı (E1).*
2. *Çocuğumun Türk okullarına gitmesinin dil gelişimine ve Türk kültürünü öğrenimine çok büyük katkısı oluyor (E6).*
3. *Okulda ana dili Rusça olanlara yönelik dil ve kültür dersleri olmalı (E13, E15).*
4. *Çocuklar ve büyüklere yönelik kursların ayrı ayrı kurgulanması kesinlikle gerekiyor. Hem çocuklar hem de büyükler için Türkçe öğretimi ortamlarında konuşma becerisine yönelik etkinliklerin daha fazla ve daha etkin yapılması gerekmekte. Ayrıca hem çocuklar hem de büyükler için*

Rusça Konuşan Ebeveynlerin Kendilerinin ve Çocuklarının Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenme Nedenleri ile Türk Kültürüne İlişkin Görüşleri

pratik yapma imkânları sağlayacak etkinliklere daha fazla yer verilmeli. Dili konuşabilmek için öğreniyoruz (E16).

5. *B1, B2 gibi gruplar daha fazla açılabilir. Genellikle kurslarda A1 ve A2 oluyor. B1, B2 ve C1 açılmıyor. Örneğin B1'i bitiren biri B2 veya C1 grupları açılmadığı için yine B1 gibi gruplara devam ediyor. Gruplardaki öğrenciler gerçek seviyelerine ait gruplarda eğitim görmüyor. Pratik imkânları olmalı (E17).*
6. *Şehirde Türk kültürüne dair festivaller düzenlenebilir, şehirde düzenlenen kültür festivallerine bizi götürebilirler ve orada Türklerle tanışma ve sohbet etme/pratik yapma şansımız olabilir. Türk kültürünü böylelikle daha iyi tanıma şansımız olur (E18).*
7. *Türkçe öğreten öğretmenin en az bir veya birkaç yabancı dil bilmesini isterdim. Öğretmen iletişim dili olarak en az bir yabancı dil bilmeli. Örneğin, İngilizce ve Rusça (E19).*
8. *Çocuklar için eğlence yerlerine ihtiyacımız var. Yabancılar için Türkçe kurslarının devam etmesini istiyorum, özellikle B2, C1 ve C2 seviyelerinde kurslara ihtiyacımız var (E20).*
9. *Çocuklar için daha fazla Türkçe kursu açılmasını istiyorum. Festival gibi organizasyonlar düzenlenmeli (E21).*
10. *Türkçe derslerinin yalnız okulda değil okul dışında da devam etmesini isterdim. Kurs aldığım öğretmenle okul dışında Türkçe öğrenmenin faydalı olacağını düşünüyorum. Türkçe derslerinde “konuşma” becerisine yönelik derslere daha fazla zaman ayrılmasını isterdim (E22).*
11. *Kurslarda tekrar derslerinin artmasını istiyorum. Türkçe derslerinde “konuşma” ve “dinleme” becerisine yönelik derslere daha çok yer verilmesini istiyorum (E23).*
12. *Yabancılar Türkçe kurslarında kullanılan metotların değişmesini isterdim. Derslerde, “konuşma” ve “dinleme”ye daha çok yer verilmesini isterdim. Sınıflarda, yardımcı materyallerin kullanılmasını isterdim (örn: kısa filmler) (E24).*
13. *Daha fazla konuşma pratiği ve konuşma pratiği yapma imkânı olsa keşke (E25).*
14. *Türkçe öğrenme süreçlerinde daha kaliteli öğretim materyalleri (ders kitabı gibi). Ders kitaplarının çift dilli olması öğrenim hızımı ve kalitemi arttıracaktır. Ders materyalleri, ders kitapları örneğin Rusça-Türkçe olmalı (E26).*

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Ebeveynlerin, Türkçe öğrenme nedenlerine ilişkin bulgular dikkate alındığında, büyük çoğunluğunun “günlük ihtiyaçları karşılamak” amacıyla (f:20) Türkçe öğrendiği görülmektedir. Diğer taraftan ebeveynler, çocuklarının başlıca Türkçe öğrenme nedeninin “Türkiye’de eğitim almak” (f:24) olduğunu belirtmektedir. Tok ve Yığın (2013) “Yabancı Uyruklu Öğrencilerin Türkçe Öğrenme Nedenlerine İlişkin Bir Durum Çalışması” isimli çalışmada, yabancı öğrencilerin ilk sırada akademik nedenlerle Türkçe öğrendiklerini ortaya koymuştur.

Ayrıca, ebeveynlerin Türkçe öğrenme nedenlerini önem sırasına koymaları istendiğinde, ilk sırada “günlük ihtiyaçlarını karşılamak”, son sırada ise “Türkiye’de eğitim almak” amacıyla Türkçe öğrendikleri görülmektedir.

Ebeveynlerin, Türk kanallarını izleme durumlarına yönelik görüşleri dikkate alındığında, tamamının (f:26) Türk kanallarını izledikleri görülmektedir. Ebeveynlerin, çocuklarının Türk kanallarını izleme durumuna yönelik görüşleri incelendiğinde ise benzer şekilde, çocukların tamamına yakınının (f:24) Türk kanallarını izledikleri görülmektedir.

Ebeveynlerden Türk kanallarında en çok izledikleri programları belirtmeleri istendiğinde, çoğunlukla “Türk dizilerini” (f:22) izledikleri görülmektedir. Ebeveynler, çocuklarının en çok “çocuk kanalları” (f:22) ve “eğlence kanallarını” (f:12) izlediklerini belirtmektedir. Bozavlı (2018), sosyal medyanın yabancı dil öğretiminin farklı aşamalarında kullanılabileceğini gösteren birçok araştırma olduğunu ifade etmektedir.

Ebeveynlerin kendilerinin ve çocuklarının Türkiye, Türk yaşam tarzı ve kültürüne yönelik bilgi düzeylerini değerlendirmelerine ilişkin bulgular göz önüne alındığında, ebeveynlerin kendilerini sırasıyla “çok az” (f:12) ve “orta düzeyde” (f:11) bilgi sahibi olarak değerlendirdikleri görülmektedir. Bu bağlamda ebeveynler, çocuklarının kendilerine kıyasla Türk kültürü hakkında daha fazla bilgi sahibi olduklarını düşünmektedir. Çakır’a (2011) göre, insanların iletişim kurmak amacıyla içinde buldukları toplumun kültürü hakkında bilgi sahibi olmaları birçok açıdan fayda sağlamaktadır. Bu bağlamda, yabancı dil öğretimi esnasında öğrencilere hedef dilin kültürel öğelerine yönelik bilinç kazandırmak önemlidir.

Ebeveynlerin Türk kültürüne yönelik bilgilerini hangi kaynaklardan öğrendiklerine ilişkin bulgular incelendiğinde, söz konusu bilgileri çoğunlukla “Türk arkadaşlarından” (f:20) ve “internetten” (f:19) öğrendikleri görülmektedir. Ebeveynler, çocuklarının Türk kültürüne yönelik bilgileri, “okulda” (f:20), “ders

Rusça Konuşan Ebeveynlerin Kendilerinin ve Çocuklarının Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenme Nedenleri ile Türk Kültürüne İlişkin Görüşleri

kitaplarından” (f:17) ve “Türk arkadaşlarından” (f:16) öğrendiklerini ifade etmektedir. Bu bağlamda, yabancıların sosyal çevrelerinin Türk kültürünü tanımlarında ve öğrenmelerinde etkili olduğu söylenebilir.

Ebeveynler, kendileri (f:12) ve çocuklarının (f:19) Türk dilini öğrenmelerinin Türk kültürünü tanımlarına katkısını, “çok katkısı oldu” şeklinde değerlendirmektedir. Bu bağlamda, yabancı dil olarak Türkçe öğretimi/öğrenimi ile Türk kültürünü tanıma/öğrenme arasında doğrudan ve doğrusal bir ilişki olduğundan bahsedilebilir.

Göçer (2012), kültürün taşıyıcısı olan dilin kültür ile etkileşim içerisinde olduğunu belirtmektedir. Ayrıca, dilin kültür gibi değerler sayesinde somutluk kazandığını ve iletişim sırasında ortaya çıkan her şeyin kültürün yansıması olduğunu ifade etmektedir.

Öneriler

- ⇒ Antalya’da geçici olarak yaşayan/yerleşik yabancıların ve çocuklarının sosyal ortamlarda etkin rol alıp Türkçelerini geliştirebilmelerini sağlamak amacıyla büyükşehir ve ilçe belediyeleri bünyelerinde ve/veya okullarda konuşma becerisi başta olmak üzere dil becerilerini geliştirmeye yönelik organizasyonlar/etkinlikler düzenlenebilir. Yabancı aileler ve çocuklarının, düzenlenen organizasyonlara/etkinliklere düzenli olarak katılımları sağlanabilir.
- ⇒ Türkiye’de eğitim almak için Türkçe öğrenmek isteyen ailelere ve çocuklarına yönelik yaygın ve örgün eğitim kurumlarında Türkçe kurslarının açılması, mevcut programlara Türkçe derslerin eklenmesi ve açılmış kurs/ders içeriklerinde Türk kültürüne yönelik unsurlara daha fazla yer verilmesi sağlanabilir.
- ⇒ Türkiye’de bir örgün eğitim kurumuna devam etmekte olan yabancıların çocukları için okullardaki mevcut programlara kültüre yönelik seçmeli dersler konulabilir.
- ⇒ Kültüre yönelik bilincin artırılması amacıyla, Antalya’da ve Türkiye genelinde geçici olarak yaşayan/yerleşik yabancılar ve çocuklarına yönelik; okul, üniversite, il milli eğitim müdürlükleri ve belediyelerle iş birliği ve eşgüdüm içinde projeler geliştirilebilir.
- ⇒ Türkiye’de geçici olarak yaşayan/yerleşik yabancıların, Türk kültürü hakkında bilgi edinebilecekleri internet siteleri kurularak Türk kültürüne yönelik farkındalıklarının artırılması sağlanabilir.
- ⇒ Türkiye’de ikamet etmeye başlayan yabancıların dil öğrenimi konusunda başvurduğu kurumlar arasında TÖMER’ler de yer almaktadır. Bu kurumlarda, yabancılar Türkçe öğretiminin yanında Türk kültürüne

ilişkin bilgi ve farkındalığı arttıracak ek/seçmeli derslerin konulması ve mevcut Türkçe ders içeriklerine Türk kültürüne yönelik temaların daha fazla dâhil edilmesi sağlanabilir.

- ⇒ Görüldüğü üzere, Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi süreçlerinde TÖMER'in üstlendiği/üstlenebileceği önemli misyonlar vardır. Güleç ve İnce (2013) “Türkçe Öğrenen Yabancıların Günlük Yaşama İlişkin Kültürel Algıları Üzerine Bir Araştırma” isimli çalışmasında, Türkiye’ye gelen yabancı öğrencilerin ilk olarak TÖMER’lerde Türkçe ile karşılaştığını ve TÖMER’lerin öğrencilerin sosyal ve kültürel anlamda Türkçeye yönelik olumlu tutum geliştirmesi süreçlerinde önemli bir rol üstlendiğini belirtmektedir. Bu bağlamda, TÖMER’lerde Türk dili ve kültürü öğretimi/tanıtımı süreçlerinde görev alacak öğretim elemanlarının bilgi ve mesleki beceri boyutlarında yetkin dil öğretim uzmanları arasından titizlikle seçilmesi sağlanabilir. Bu boyutta alınacak önlemler, sadece dilimizin/kültürümüzün öğretimi açısından değil, öğretim süreçlerinin muhtemel sonuçları/yansımaları bağlamında da ülkemizin uluslararası arenada saygınlığı açısından önem arz etmektedir.

KAYNAKÇA

- Akın, E. (2016). Yabancılar Türkçe öğretiminde çoklu ortama dayalı öğretimin kullanımı ve bu yönde yapılan bazı çalışmalar üzerine bir inceleme denemesi. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 4(24), 151-162.
- Aykaç, N. (2015). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminin genel tarihçesi ve bu alanda kullanılan yöntemler. *Turkish Studies*, 10(3), 161-174. doi: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.7842>
- Barın, E. (2008). Yabancılar Türkçe öğretiminde Nasreddin Hoca fıkralarının yeri. *Türk Yurdu*, 255, 61-63.
- Bozavlı, E. (2017). Yabancı dilde öğrenenlerin sosyal medya aracılığıyla sözel dil becerilerinin geliştirilmesine yönelik algıları. *İnsan ve Toplum Araştırmaları Dergisi*, 6(1), 627-640.
- Creswell, J. (2017). *Nitel araştırmacılar için 30 temel beceri*. (H. Özcan, Çeviri Ed.). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Çakır, İ. (2011). Yabancı dil öğrenme ortamlarında kültürün rolü. *Milli Eğitim Dergisi*, 41(190), 248-255.
- Er, K.O. (2006). Yabancı dil öğretim programlarında kültürün etkileri. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 39(1), 1-14.

- Ruşça Konuşan Ebeveynlerin Kendilerinin ve Çocuklarının Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenme Nedenleri ile Türk Kültürüne İlişkin Görüşleri
- Ergin, M. (2009). *Türk dil bilgisi*. İstanbul: Bayrak Basım/Yayım/Dağıtım.
- Göçer, A. (2012). Dil-kültür ilişkisi ve etkileşimi üzerine. *Türk Dili*, 729, 50-57.
- Güneş, F. (2016). *Türkçe öğretimi yaklaşımlar ve modeller*. Ankara: Pegem Akademi.
- Güleç, İ. & İnce, B. (2013). Türkçe öğrenen yabancıların günlük yaşama ilişkin kültürel algıları üzerine bir araştırma. *Sakarya University Journal of Education*, 3(3), 95-106.
- Güvenç, B. *İnsan ve kültür*. (3. basım). Ankara: Remzi Kitabevi, 1979.
- Karasar, N. (2018). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Korkmaz, B. K. (2014). *Yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde birleşik zamanlı fiillerin öğretimi ve öğretimine yönelik etkinlik oluşturma*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Mete, F. (2012). *Türkçeyi yabancı dil olarak öğreten öğretmenlerin özel alan yeterlikleri üzerine bir çalışma*. Yayınlanmamış doktora tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Okur, A. & Keskin, F. (2013). Yabancılara Türkçe öğretiminde kültürel öğelerin aktarımı: İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Seti örneği. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 6(2), 1619-1640.
- Özen, Y. & Gül, A. (2007). Sosyal ve eğitim bilimleri araştırmalarında evren-örneklem sorunu. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15, 394-422.
- Tok, M. & Yığın, M. (2013). Yabancı uyruklu öğrencilerin Türkçe öğrenme nedenlerine ilişkin bir durum çalışması. *Dil ve Edebiyat Eğitimi Dergisi*, 8, 132-147.
- Whetzel D. L., Baranowski L. E., Petro J. M., Curtin, P. J & Fisher J. L. (2003). A written structured interview by anyother name is still a selection instrument. *Applied H.R.M. Research*, 8 (1), 1-16.
- Yayla, Y. (2018). Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesinde kültür aktarımı üzerine öğrenci görüşü merkezli bir inceleme. *Eğitim ve İnsani Bilimler Dergisi*, 9(17), 1-22.
- Yıldız, Ü. (2015). Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi bağlamında Türk dili ve kültürü merkezlerinin işlevselliği. *Turkish Studies*, 10(4), 983-1004.